

MINISTERSTWO EDUKACJI NARODOWEJ

Zmiany w systemie kształcenia zawodowego i egzaminowania z perspektywy pracodawcy

Bydgoszcz, 29 września 2014 r.

Jaka jest struktura szkolnictwa zawodowego?

Po ukończeniu gimnazjum obowiązek nauki spełnia się:

- 1) przez uczęszczanie do publicznej lub niepublicznej szkoły ponadgimnazjalnej;
- 2) przez realizowanie przygotowania zawodowego u pracodawcy.

W jakiego typu szkołach prowadzone jest kształcenie zawodowe?

Od 1 września 2012 r. w systemie szkolnym funkcjonują następujące szkoły prowadzące kształcenie zawodowe:

- **trzyletnia** zasadnicza szkoła zawodowa – (co najmniej 60% godzin kształcenia zawodowego przeznaczone na kształcenie praktyczne)
- **czteroletnie** technikum (co najmniej 50 % godzin kształcenia zawodowego przeznaczone na kształcenie praktyczne)
- **szkoła policealna** o okresie nauczania od 1 do 2,5 roku (co najmniej 50 % godzin kształcenia zawodowego przeznaczone na kształcenie praktyczne)

*Osoby dorosłe mają możliwość połączenia zdobywania **wykształcenia ogólnego** z nabywaniem **kwalifikacji zawodowych** w systemie pozaszkolnym (w tym zwłaszcza na tzw. kwalifikacyjnych kursach zawodowych)*

Jak jest konstruowana OFERTA KSZTAŁCENIA ZAWODOWEGO?

Czym jest klasyfikacja zawodów szkolnictwa zawodowego?

Kto wprowadza zawody do klasyfikacji?

- Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania, na wniosek ministra właściwego w zakresie zawodu, którego dotyczy wniosek, określa klasyfikację zawodów szkolnictwa zawodowego, z uwzględnieniem klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy.

Jakie informacje przydatne z punktu widzenia pracodawcy można odnaleźć w klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego?

- Klasyfikacja zawodów wskazuje także typy szkół ponadgimnazjalnych, w których może odbywać się kształcenie w danym zawodzie, kwalifikacje wyodrębnione w zawodzie, zawody, w których nie wyodrębnia się kwalifikacji, wnioskodawcę oraz obszary kształcenia, do których są przypisane zawody, a także kwalifikacje w zawodzie, których kształcenie może być prowadzone na kwalifikacyjnych kursach zawodowych.

Klasyfikacja zawodów szkolnictwa zawodowego

Symbol cyfrowy	Nazwa grupy zawodów / Nazwa zawodu	Wnioskodawca – minister właściwy w zakresie zawodu	Obszar kształcenia	Typy szkół			Nazwy kwalifikacji wyodrębnionych w zawodach	Kształcenie w formie kwalifikacyjnych kursów zawodowych	Uwagi
				ZSZ	T	SP			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
<u>3</u>	<u>Technicy i inny średni personel</u>								
31	Średni personel nauk fizycznych, chemicznych i technicznych								
311	<i>Technicy nauk fizycznych i technicznych</i>								
311103	Technik analityk	gospodarki	A		X		K1 Przygotowywanie sprzętu laboratoryjnego, odczynników chemicznych i próbek do badań analitycznych K2 Kontrolowanie procesów technologicznych i wykonywanie badań analitycznych	X X	

Jak jest konstruowana OFERTA KSZTAŁCENIA ZAWODOWEGO?

Czym jest kwalifikacja w systemie kształcenia zawodowego?

Kwalifikacja w zawodzie to wyodrębniony w danym zawodzie zestaw oczekiwanych efektów kształcenia, których osiągnięcie potwierdza świadectwo wydane przez okręgową komisję egzaminacyjną, po zdaniu egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie w zakresie jednej kwalifikacji.

Jakie znaczenie dla pracodawcy ma podział zawodów na kwalifikacje dokonany w ramach reformy kształcenia zawodowego?

- większa elastyczność w zakresie nabywania i podnoszenia kwalifikacji przez pracowników,
- sprzyja to szybszemu zatrudnieniu, gdyż już jedna potwierdzona na egzaminie kwalifikacja w zawodzie wystarcza do uzyskania zatrudnienia na co najmniej jednym stanowisku pracy.

Jak jest konstruowana OFERTA KSZTAŁCENIA ZAWODOWEGO?

Jaki jest wpływ pracodawców na klasyfikację zawodów?

- Do wniosku ministra właściwego dołącza się opinię organizacji pracodawców reprezentatywnych w rozumieniu ustawy z dnia 6 lipca 2001 r. o Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych i wojewódzkich komisjach dialogu społecznego.
- Stowarzyszenia zawodowe, samorządy gospodarcze oraz inne organizacje gospodarcze mogą występować do właściwych ministrów z propozycją ustanawiania nowych zawodów szkolnictwa zawodowego.

Jak jest konstruowana OFERTA KSZTAŁCENIA ZAWODOWEGO?

Jak wygląda procedura wpisywania zawodu do klasyfikacji?

Wprowadzenie zawodu do klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego może nastąpić wyłącznie w przypadku gdy żaden z zawodów ujętych w klasyfikacji nie obejmuje wszystkich kwalifikacji wyodrębnionych w tym zawodzie.

Wniosek ministra właściwego powinien zawierać:

- 1) opis zawodu oraz kwalifikacji wyodrębnionych w ramach tego zawodu, wraz ze zbiorem umiejętności zawodowych dla każdej kwalifikacji;
- 2) uzasadnienie potrzeby kształcenia w tym zawodzie;
- 3) nazwę i miejsce zawodu w określonej grupie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy;
- 4) informację o potrzebach rynku pracy w zakresie danego zawodu.

Nowa klasyfikacja zawodów szkolnictwa zawodowego

Klasyfikacja zawodów szkolnictwa zawodowego jest dostosowywana na bieżąco do aktualnych potrzeb kwalifikacyjno-zawodowych na rynku pracy. Obecnie kształcenie jest możliwe w 194 zawodach podzielonych na 255 kwalifikacji (od 1 do 3 w każdym zawodzie), w tym w:

97 zawodach jednokwalifikacyjnych,
74 zawodach dwukwalifikacyjnych,
23 zawodach trójkwalifikacyjnych.

Od września 2014 r. do klasyfikacji wprowadzone zostały 3 nowe zawody:

Technik urządzeń dźwigowych
Technik chłodnictwa i klimatyzacji
Mechanik motocyklowy

CUKIERNIK

Produkuje wyroby cukiernicze

Magazynuje surowce cukiernicze

Wytwarza wyroby cukiernicze

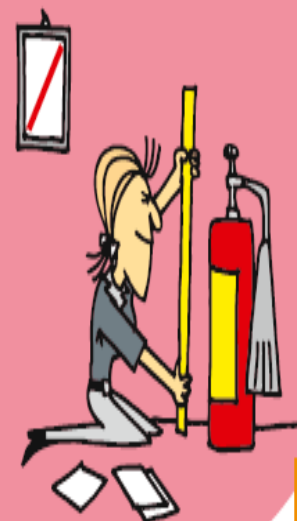
Dekoruje wyroby cukiernicze i przygotowuje je do dystrybucji

CUKIERNIK produkuje wyroby cukiernicze. Przygotowuje różne nadzienia do ciast takie jak kremy, polewy, galaretki. Wypieka lub smaży ciasta.

Kontynuacja w zawodach
technik technologii żywności

264 | Przemysł przetwórczy

TECHNIK BEZPIECZEŃSTWA I HIGIENY PRACY

Zarządza bezpieczeństwem w środowisku pracy

Monitoruje przestrzeganie przepisów prawnych określających wymagania bezpieczeństwa i higieny pracy

Doskonalą ergonomiczne warunki pracy

Ocenia ryzyko zawodowe

Ustala okoliczności i przyczyn wypadków przy pracy oraz chorób zawodowych

Organizuje i prowadzi szkolenia oraz świadczy usługi w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy

TECHNIK BEZPIECZEŃSTWA I HIGIENY PRACY kontroluje przestrzeganie przepisów bhp, analizuje ryzyko zawodowe w procesach pracy, inicjuje wprowadzanie rozwiązań technicznych i organizacyjnych mających wpływ na poprawę warunków bhp, ustala okoliczności wypadków i przyczyny chorób zawodowych oraz prowadzi szkolenia w zakresie bhp.

400 | Usługi

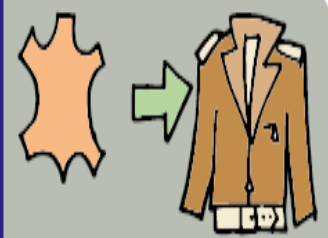

MONTER MECHATRIK

MONTER MECHATRIK montuje i demontuje urządzenia i systemy mechatroniczne oraz użytkuje urządzenia i systemy mechatroniczne.

Montuje urządzenia i systemy mechatroniczne	Użytkuje urządzenia i systemy mechatroniczne
Montuje elementy, podzespoły i zespoły mechaniczne	Przeprowadza rozruch urządzeń i systemów mechatronicznych
Montuje elementy, podzespoły i zespoły pneumatyczne i hydrauliczne	Konserwuje urządzenia i systemy mechatroniczne
Montuje elementy i podzespoły elektryczne i elektroniczne	

140 | Przemysł przetwórczy

TECHNIK GARBARZ

TECHNIK GARBARZ przygotowuje i prowadzi proces wyprawy różnych asortymentów skór bez okrywy włosowej i skór futerkowych; ocenia jakość skór surowych i półfabrykatów; klasyfikuje skóry wyprawione.

Wyprawia skóry	Organizuje i prowadzi proces wyprawy skór
Przygotowuje surowiec skórzany	Przygotowuje proces wyprawy skór
Garbuje i wykańcza skóry	Przygotowuje zestawy technologiczne
Wykonuje renowację wyrobów skórzanych	Określa jakość skór

250 | Przemysł przetwórczy

Przykłady zawodów z trzema kwalifikacjami

MONTER ZABUDOWY I ROBÓT WYKOŃCZENIOWYCH W BUDOWNICTWIE

MONTER ZABUDOWY I ROBÓT WYKOŃCZENIOWYCH W BUDOWNICTWIE wykonuje montaż systemów suchej zabudowy, roboty malarsko-tapeciarskie oraz roboty posadzkarskie i okładzinowe.

Montuje systemy suchej zabudowy

Montuje ściany działowe, sufitry podwieszane oraz obudowy konstrukcji dachowych w systemie suchej zabudowy

Montuje okładziny ściennie i płyty podłogowe w systemie suchej zabudowy

Wykonuje roboty malarsko-tapeciarskie

Wykonuje roboty malarskie

Wykonuje roboty tapeciarskie

Wykonuje roboty posadzkarsko-okładzinowe

Wykonuje roboty posadzkarskie

Wykonuje roboty okładzinowe

52 Zawody budowlane i instalacyjne

TECHNIK LOGISTYK

TECHNIK LOGISTYK organizuje i nadzoruje przepływy zasobów i informacji w procesach produkcji, dystrybucji, magazynowania i transportu oraz przepływy w jednostkach organizacyjnych i administracyjnych.

Organizuje i monitoruje przepływ zasobów i informacji w procesach produkcji, dystrybucji i magazynowania

Organizuje i monitoruje przepływ zasobów i informacji w procesie produkcji

Organizuje i monitoruje procesy magazynowe

Organizuje i monitoruje dystrybucję

Zarządza środkami technicznymi podczas realizacji procesów transportowych

Organizuje i monitoruje procesy transportowe

Organizuje środki techniczne w celu realizacji procesów transportowych

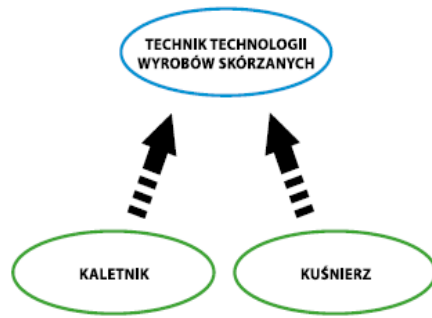
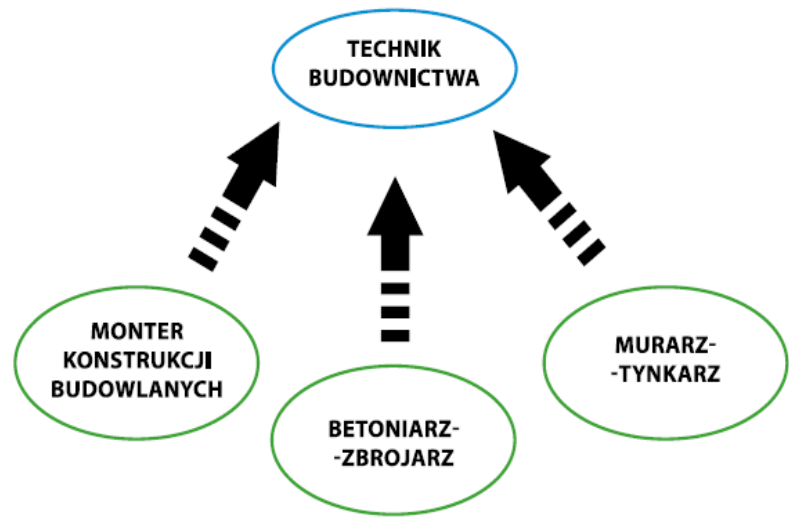
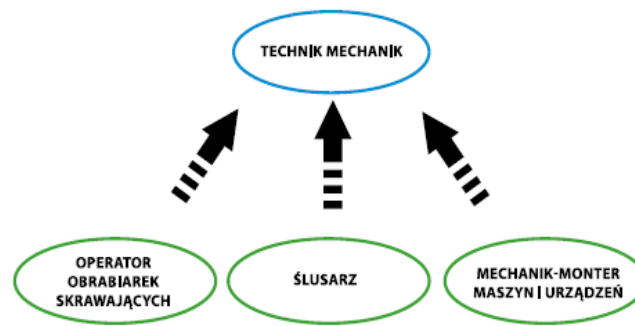
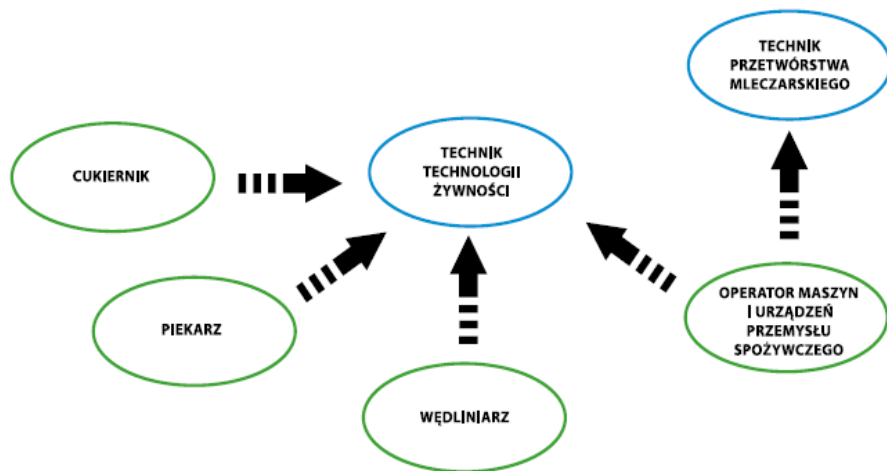
Organizuje i monitoruje przepływy zasobów i informacji w jednostkach organizacyjnych

Organizuje i monitoruje przepływy zasobów i informacji w jednostkach gospodarczych

Organizuje i monitoruje przepływy zasobów i informacji w jednostkach administracyjnych

332 Transport

Nowa podstawa programowa kształcenia w zawodach

Czym jest podstawa programowa kształcenia w zawodach?

- podstawa programowa kształcenia w zawodach to zestaw celów kształcenia i treści nauczania opisanych w formie oczekiwanych efektów kształcenia: wiedzy, umiejętności zawodowych oraz kompetencji personalnych i społecznych, niezbędnych dla zawodów lub kwalifikacji wyodrębnionych w zawodach, uwzględnianych w programach nauczania

W jaki sposób zniwelowano rozbieżności pomiędzy procesem kształcenia i egzaminowania?

- podstawę programową opisano ją językiem efektów kształcenia, przy czym jest ona zarazem podstawą do przeprowadzania egzaminów zawodowych.

Jakiego rodzaju umiejętności są kształtowane w ramach kształcenia w danym zawodzie?

- Podstawa programowa zawiera efekty kształcenia wspólne dla wszystkich zawodów, efekty kształcenia wspólne dla zawodów w ramach danego obszaru kształcenia stanowiące podbudowę do kształcenia w zawodzie lub grupie zawodów oraz efekty kształcenia właściwe dla kwalifikacji wyodrębnionych w zawodach.

Nowa podstawa programowa kształcenia w zawodach

Jakie efekty kształcenia są wspólne dla wszystkich zawodów?

(BHP)

bezpieczeństwo
i higiena pracy

(PDG)

podejmowanie
i prowadzenie
działalności
gospodarczej

(JOZ)

język obcy
ukierunkowany
zawodowo

(KPS)

kompetencje
personalne
i społeczne

(OMZ)

organizacja
pracy w małych
zespołach
(dotyczy tylko
technikum
i szkoły
policjalnej)

Nowa podstawa programowa kształcenia w zawodach

Jakiego rodzaju tzw. kompetencje miękkie nabywają uczniowie?

Każdy uczeń nabywa tzw. kompetencje personalne i społeczne (KPS)

- 1) przestrzega zasad kultury i etyki;
- 2) jest kreatywny i konsekwentny w realizacji zadań;
- 3) przewiduje skutki podejmowanych działań;
- 4) jest otwarty na zmiany;
- 5) potrafi radzić sobie ze stresem;
- 6) aktualizuje wiedzę i doskonali umiejętności zawodowe;
- 7) przestrzega tajemnicy zawodowej;
- 8) potrafi ponosić odpowiedzialność za podejmowane działania;
- 9) potrafi negocjować warunki porozumień;
- 10) współpracuje w zespole.

ZAANGAŻOWANIE PRACODAWCÓW W PROCES KSZTAŁCENIA I EGZAMINOWANIA

Jaki jest pożądany standard jakości każdej szkoły zawodowej w zakresie współpracy z pracodawcami?

**PRACODAWCY SĄ AKTYWNI WŁĄCZENI
W PROJEKTOWANIE, REALIZACJĘ I OCENĘ
EFEKTÓW KSZTAŁCENIA ZAWODOWEGO**

ZAANGAŻOWANIE PRACODAWCÓW W PROCES KSZTAŁCENIA

Jaki może być wpływ pracodawców na konstruowanie przez szkołę i jej organ prowadzący (powiat) oferty kształcenia w zawodach?

W szkole/placówce mogą być zbierane informacje od pracodawców na temat potrzeb regionalnego i lokalnego rynku pracy oraz oczekiwań pracodawców w celu przygotowania oferty kształcenia.

Oferta kształcenia może obejmować zarówno kształcenie w szkołach, jak i w formach pozaszkolnych (kursowych).

Dyrektor szkoły prowadzącej kształcenie zawodowe, w porozumieniu z organem prowadzącym szkołę, ustala zawody, w których kształci szkoła, po zasięgnięciu opinii powiatowej i wojewódzkiej rady rynku pracy co do zgodności z potrzebami rynku pracy.

ZAANGAŻOWANIE PRACODAWCÓW W PROCES KSZTAŁCENIA

Jaki może być udział pracodawców w tworzeniu programów nauczania?

- Programy nauczania do użytku w danej szkole dopuszcza jej dyrektor.
- Przed dopuszczeniem programu nauczania dla zawodu do użytku w danej szkole dyrektor szkoły może zasięgnąć opinii specjalistów z zakresu danego zawodu, w szczególności pracodawców, przedstawicieli stowarzyszeń zawodowych i pracowników naukowych.

W jaki sposób pracodawcy mogą brać udział w tworzeniu i modernizacji bazy i wyposażenia dydaktycznego szkoły/placówki?

- poprzez umowy partnerskie ze szkołą/placówką,
- poprzez dostarczanie wyposażenia pracowni,
- poprzez dostarczanie materiałów lub surowców do praktycznej nauki zawodu (forma promocji firmy)
- poprzez tworzenie na terenie szkoły / placówki / centrum kształcenia zawodowego i ustawicznego branżowych centrów doskonalenia zawodowego (dla uczniów i pracowników)

ZAANGAŻOWANIE PRACODAWCÓW W PROCES KSZTAŁCENIA PRAKTYCZNEGO

W jakich podmiotach i w oparciu o jakie regulacje może być prowadzone kształcenie praktyczne, czyli tzw. praktyczna nauka zawodu?

W szkole, w placówce kształcenia praktycznego lub placówce kształcenia ustawicznego oraz u pracodawcy:

- poprzez umowę o pracę zawartą w celu przygotowania zawodowego zawartą przez pracodawcę z uczniem-młodocianym pracownikiem, który ukończył 16 lat, a nie przekroczył 18 lat:
 - dofinansowanie kosztów kształcenia
 - możliwa refundacja kosztów wynagrodzenia do wysokości określonej przepisami w sprawie przygotowania zawodowego młodocianych
- poprzez umowę zwaną przez dyrektora szkoły z pracodawcą:
 - realizacja zajęć praktycznych i praktyk zawodowych,
 - refundowanie pracodawcom kosztów kształcenia.

ZAANGAŻOWANIE PRACODAWCÓW W PROCES KSZTAŁCENIA PRAKTYCZNEGO

Co reguluje umowa o praktyczną naukę zawodu organizowaną poza szkołą, zawierana przez dyrektora szkoły z pracodawcą?

Umowa określa:

- nazwę i adres podmiotu przyjmującego uczniów na praktyczną naukę zawodu oraz miejsce jej odbywania;
- nazwę i adres szkoły kierującej uczniami na praktyczną naukę zawodu;
- zawód, w którym prowadzona będzie praktyczna nauka zawodu;
- listę uczniów odbywających praktyczną naukę zawodu, z podziałem na grupy;
- formę praktycznej nauki zawodu (zajęcia praktyczne lub praktykę zawodową) i jej zakres;
- terminy rozpoczęcia i zakończenia praktycznej nauki zawodu;
- prawa i obowiązki stron umowy;
- sposób ponoszenia przez strony umowy kosztów realizacji praktycznej nauki zawodu wraz z kalkulacją tych kosztów;
- dodatkowe ustalenia stron umowy związane z odbywaniem praktycznej nauki zawodu.

Do umowy dołącza się program nauczania dla danego zawodu dopuszczony do użytku w danej szkole przez dyrektora szkoły.

ZAANGAŻOWANIE PRACODAWCÓW W PROCES KSZTAŁCENIA PRAKTYCZNEGO

Kto może prowadzić zajęcia praktyczne?

Zajęcia praktyczne realizowane u pracodawców mogą prowadzić:

- **pracownicy, dla których praca z uczniami lub młodocianymi stanowi podstawowe zajęcie** i jest wykonywana w tygodniowym wymiarze godzin przewidzianym dla nauczycieli (posiadający kwalifikacje wymagane od nauczycieli)
- **pracodawcy lub wyznaczeni przez nich pracownicy, dla których praca z uczniami lub młodocianymi nie stanowi podstawowego zajęcia** lub jest wykonywana w tygodniowym wymiarze godzin niższym niż przewidziany dla nauczycieli, w ramach obowiązującego ich tygodniowego czasu pracy (posiadający odpowiednie kwalifikacje określone w przepisach w sprawie pnz) – zwani "instruktorami praktycznej nauki zawodu".

Kto może prowadzić praktyki zawodowe?

Praktyki zawodowe organizowane u pracodawców są prowadzone pod kierunkiem opiekunów praktyk zawodowych, którymi mogą być pracodawcy lub wyznaczeni przez nich pracownicy.

Nowa forma edukacji ustawicznej – KWALIFIKACYJNE KURSY ZAWODOWE

Czym jest kwalifikacyjny kurs zawodowy?

kurs uwzględniający podstawę programową kształcenia w zawodach w zakresie jednej kwalifikacji, umożliwiający przystąpienie do egzaminu zawodowego

Kto może prowadzić kwalifikacyjne kursy zawodowe?

- publiczne szkoły prowadzące kształcenie zawodowe w zakresie zawodów, w których kształcą
- niepubliczne szkoły o uprawnieniach szkół publicznych prowadzące kształcenie zawodowe w zakresie zawodów, w których kształcą
- publiczne i niepubliczne placówki kształcenia ustawicznego, placówki kształcenia praktycznego oraz ośrodki doksztalcania i doskonalenia zawodowego
- instytucje rynku pracy, w tym Ochotnicze Hufce Pracy
- inne podmioty prowadzące działalność oświatową w ramach działalności gospodarczej.

Nowa forma edukacji ustawicznej – KWALIFIKACYJNE KURSY ZAWODOWE

Jakie możliwości oferują pracodawcy kwalifikacyjne kursy zawodowe?

- forma szybkiego pozyskania wykwalifikowanego pracownika (forma krótsza niż dotychczasowa szkoła dla dorosłych – kształcenie w konkretnej wymaganej przez pracodawcę kwalifikacji)
- możliwość podnoszenia kwalifikacji lub przekwalifikowania się osób dorosłych (np. przez pracowników)
- gwarancja jakości w przypadku potwierdzenia umiejętności nabytych na kursie w systemie zewnętrznych egzaminów zawodowych

Zasadnicza szkoła
zawodowa

Kwalifikacyjny
kurs zawodowy

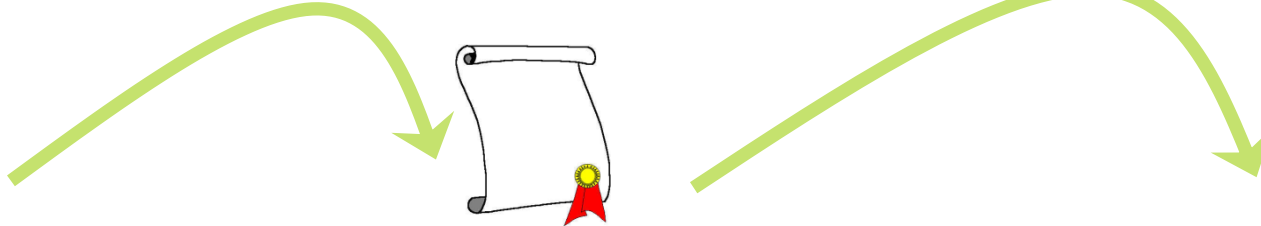
Technikum

Fotograf

+ egzamin

= Fototechnik

A.20. Rejestracja i obróbka
obrazu

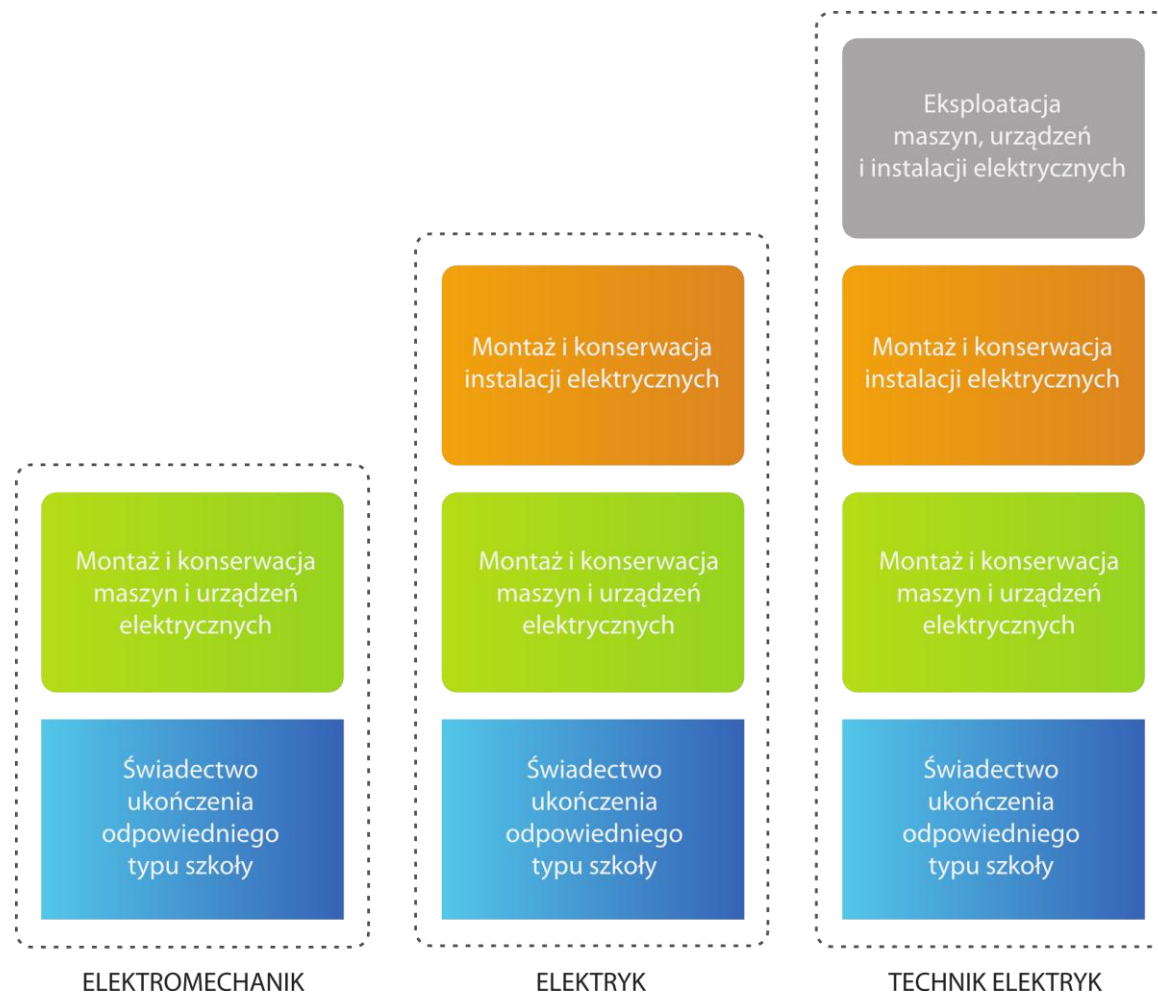
A.25. Wykonywanie
i realizacja
projektów multimedialnych

A.20.
A.25.

Wymagane wykształcenie średnie

Od elektromechanika do technika elektryka – możliwości podnoszenia kwalifikacji w zawodach

Egzamin zawodowy „stary”

Dokument określający wymagania egzaminacyjne

standard wymagań egzaminacyjnych

Co obejmuje egzamin zawodowy?

jeden zawód

Kto może przystąpić do egzaminu? Kiedy?

absolwenci ZSZ, techników, techników uzupełniających, szkół policealnych; na koniec nauki

Części egzaminu zawodowego

Etap **pisemny** (2 części testowe w wersji papierowej, łącznie 120 minut)
Etap **praktyczny** (wylosowane zadanie praktyczne, 180–240 minut);

Jak wygląda etap pisemny?

cz. 1.: 50 zadań WW – wiadomości i umiejętności właściwe dla danego zawodu
cz. 2.: 20 zadań związanych z zatrudnieniem i działalnością gospodarczą

Jak wygląda etap praktyczny?

zadanie sprawdzające praktyczne umiejętności z zakresu danego zawodu

Próg zaliczenia obu etapów

etap pisemny: cz. 1. – min. 50%,
cz. 2.:– min. 30%
etap praktyczny: min. 75%

Co po zdanim egzaminie?

dyplom potwierdzający kwalifikacje w zawodzie (jeżeli oba etapy zdane)

Egzamin zawodowy „nowy”

Dokument określający wymagania egzaminacyjne

podstawa programowa kształcenia zawodowego

Co obejmuje egzamin zawodowy?

jedna kwalifikacja zawodowa

Kto może przystąpić do egzaminu?

absolwenci ZSZ (w tym techników) absolwenci szkół policealnych i szkół zawodowych, eksterni

Części egzaminu zawodowego

Etap pisemny (2 części testowe w wersji papierowej i online, 20 minut)

Etap praktyczny (jedno zadanie praktyczne, 120-180-240 minut);

Egzamin potwierdzający kwalifikacje W ZAWODZIE

Jak wygląda część pisemna?

cz. 1.: 30 zadań w Wielokrotności i umiejętności właściwe dla danego zawodu
cz. 2.: 20 zadań związanych z zatrudnieniem i działalnością gospodarczą

Jak wygląda część praktyczna?

zadanie sprawdzające praktyczne umiejętności z zakresu danego zawodu w sposób odpowiadający wymaganiom egzaminacyjnym

Próg zaliczenia obu części

etap pisemny: min. 50%
część praktyczna: min. 75%
etap praktyczny: min. 75%

Co po zdanim egzaminie?

po zdaniu obu części – **świadectwo** w zakresie jednej kwalifikacji
po zdaniu wszystkich kwalifikacji i uzyskaniu odpowiedniego etapu zaliczenia – **dyplom** potwierdzający kwalifikacje zawodowe

Egzaminy eksternistyczne

Ukończenie zasadniczej szkoły zawodowej w trybie eksternistycznym umożliwia

uzyskanie dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe.

dalsze kształcenie począwszy od klasy drugiej liceum ogólnokształcącego dla dorosłych.

Ukończenie liceum ogólnokształcącego w trybie eksternistycznym umożliwia

przystąpienie do egzaminu maturalnego.

przystąpienie do egzaminów eksternistycznych potwierdzających kwalifikacje w danym zawodzie.

Egzaminy eksternistyczne zawodowe

Co umożliwia osobie dorosłej przystąpienie do egzaminu eksternistycznego zawodowego?

Możliwość potwierdzenia posiadanych kompetencji, nabytych np. w toku doświadczenia zawodowego, bez konieczności chodzenia do szkoły lub na kursy.

Jakie są warunki przystąpienia do egzaminu eksternistycznego zawodowego?

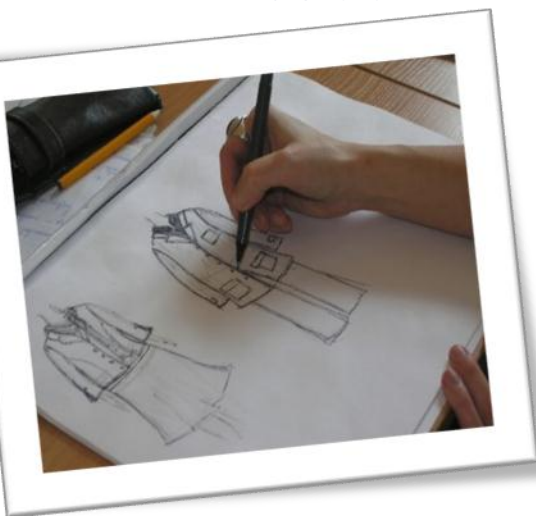
Do egzaminu eksternistycznego potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie dopuszcza się osobę, która:

- ukończyła gimnazjum lub ośmioletnią szkołę podstawową;
- przez przynajmniej dwa lata kształciła się lub pracowała w zawodzie, w którym wyodrębniono daną kwalifikację.

Dokumenty z jakimi przyjdą kandydaci na pracowników

- **Świadectwo potwierdzające kwalifikację w zawodzie** jest wydawane osobom, które zdadzą egzamin potwierdzający kwalifikacje w zawodzie przeprowadzony w zakresie **jednej kwalifikacji**.
- **Dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe** jest wydawany osobom, które zdadzą egzaminy potwierdzające **wszystkie kwalifikacje** w danym zawodzie oraz będą miały odpowiedni dla zawodu poziom wykształcenia ogólnego.
- Na wniosek osoby posiadającej dyplom, dana komisja okręgowa wydaje **suplement Europass do dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe** ułatwiający poruszanie się po krajowym i europejskim rynku pracy.

Świadectwo ukończenia szkoły zawodowej

ŚWIADECTWO UKOŃCZENIA
ZASADNICZEJ SZKOŁY ZAWODOWEJ

.....
imię (literami i nazwisko)

.....
data urodzenia

.....
nazwa uczelni

.....
numer PESEL

ukończył... w roku szkolnym

.....
nazwa zasadniczej szkoły zawodowej

Nr imi.

W woj.

O okresie nauczania.

.....
(miejscowość) dnia r.

Nr m.p.

.....
(pieczęć i podpis)

Świadectwo jest dokumentem potwierdzającym posiadanie wykształcenia zasadniczego zawodowego.

MEN-U/18/2

Brak informacji o zawodzie

Świadectwo jest dokumentem
potwierdzającym posiadanie wykształcenia

Świadectwo potwierdzające kwalifikację w zawodzie

RZECZPOSPOLITA POLSKA

**ŚWIADECTWO
POTWIERDZAJĄCE KWALIFIKACJĘ W ZAWODZIE**

Ewa Konikowska-Kruk

13 lutego 1992 r. Warszawa 92021300000
data urodzenia miejsce urodzenia numer PESEL

zdała egzamin potwierdzający kwalifikacje w zawodzie w zakresie kwalifikacji
E.7. Montaż i konserwacja maszyn i urządzeń elektrycznych

wyodrębnionej w zawodach: 741103 Elektryk, 741201 Elektromechanik, 311303 Technik elektryk

i uzyskała

z części pisemnej egzaminu:	z części praktycznej egzaminu:
96% punktów możliwych do uzyskania	86% punktów możliwych do uzyskania

Kraków, dnia 23 października 2013 r.

Nr K/30000001/13

Dyrektor
Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej
w Krakowie
mgr Lech Gawryłowski

Podstawą zdania egzaminu jest otrzymanie:
1) z części pisemnej - co najmniej 50% punktów możliwych do uzyskania;
2) z części praktycznej - co najmniej 75% punktów możliwych do uzyskania.

OKE-IV/115/2

Dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe

RZECZPOSPOLITA POLSKA

DYPLOM
POTWIERDZAJĄCY KWALIFIKACJE ZAWODOWE

Ewa Konikowska-Kruk

13 lutego 1992 r. Warszawa 92021300000
data urodzenia miejsce urodzenia numer PESEL

otrzymała świadectwo potwierdzające kwalifikację w zawodzie
Opiekun medyczny

i uzyskała

z części pisemnej egzaminu: **z części praktycznej egzaminu:**
kwalifikacja Świadczenie usług opiekuńczych osobie chorej i niesamodzielną
94% punktów możliwych do uzyskania 92% punktów możliwych do uzyskania

Kraków, dnia 23 października 2013 r.

Nr D/30000001/13 Dyrektor
Okregowej Komisji Egzaminacyjnej
w Krakowie
S. GENTYCH
mgr Lech Gawryłłow

Podstawa zdania egzaminu jest otrzymanie:
1) z części pisemnej - co najmniej 50% punktów możliwych do uzyskania;
2) z części praktycznej - co najmniej 75% punktów możliwych do uzyskania.

OKE-II/115a/2

Suplement EUROPASS do dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe

Str. 1

SUPLEMENT DO DYPLOMU POTWIERDZAJĄCEGO KWALIFIKACJE ZAWODOWE NR....*

Rzeczpospolita
Polska

IMIĘ (IMONA) I NAZWISKO POSIADACZA DYPLOMU.....

1. NAZWA DYPLOMU ¹⁾

Dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe w zawodzie **opiekun medyczny**, symbol cyfrowy **532102**

¹⁾ W języku oryginału

2. NAZWA DYPLOMU W TŁUMACZENIU ¹⁾

¹⁾ Jeżeli dotyczy. Podane tłumaczenie nie ma mocy prawnej.

3. PROFIL UMIEJĘTNOŚCI I KOMPETENCJI

Posiadać dyplom potwierdzającego kwalifikacje zawodowe w zawodzie **opiekun medyczny**, w którym wyodrębniono kwalifikację **Z.4. Świadczenie usług opiekuńczych osobie chorej i niesamodzielnej**, potrafi:

- rozpoznawać objawy i przyczyny zaburzeń oraz zmian chorobowych,
- przestrzegać zasad aseptyki i antyseptyki,
- zaspokajać potrzeby higieny osobistej osoby chorej i niesamodzielnej,
- dobierać metody i techniki wykonywania czynności higienicznych i pielęgnacyjnych,
- pomagać osobie chorej i niesamodzielnej w czynnościach życia codziennego,
- udzielać wsparcia osobie chorej i niesamodzielnej w sytuacjach trudnych,
- pomagać osobie chorej i niesamodzielnej w przyjmowaniu leków,
- stosować profilaktykę i pielęgnację przeciwoleczynową,
- posługiwać się językiem migowym,
- wykonywać zabiegi przeciwważpalne i kąpiele lecznicze,
- prowadzić edukację w zakresie zabiegów pielęgnacyjnych i zdrowego stylu życia,
- współpracować z zespołem terapeutycznym i opiekuńczym,
- uczestniczyć w procesie usprawniania i rehabilitacji osoby chorej i niesamodzielnej, a ponadto, w zakresie wykonywanych zadań zawodowych:
- przestrzegać przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska oraz wymagań ergonomii,
- udzielać pierwszej pomocy poszkodowanym w wypadkach przy pracy oraz w stanach zagrożenia zdrowia i życia,
- stosować przepisy prawa dotyczące prowadzenia działalności gospodarczej, prawa pracy oraz ochrony danych osobowych,
- posługiwać się językiem obcym oraz korzystać z obcojęzycznych źródeł informacji w zakresie realizacji zadań zawodowych,
- organizować pracę małego zespołu.

4. ZAWODY DOSTĘPNE DLA POSIADACZA DYPLOMU ¹⁾

opiekun medyczny

¹⁾ Jeżeli dotyczy.

OKE-II/117/2

Str. 2

5. PODSTAWA WYDANIA DYPLOMU

Nazwa podmiotu wydającego dyplom Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w	Nazwa władz sprawujących nadzór nad podmiotem wydającym dyplom Minister Edukacji Narodowej
Poziom wykształcenia (krajowy lub międzynarodowy) ISCED 4	Warunki zdania egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie Egzamin przeprowadzany jest z każdej kwalifikacji wyodrębnionej w zawodzie. Warunkiem zdania egzaminu zawodowego, złożonego z dwóch części, jest uzyskanie: 1) z części pisemnej - co najmniej 50% punktów możliwych do uzyskania, 2) z części praktycznej - co najmniej 75% punktów możliwych do uzyskania.
Dostęp do następnego poziomu kształcenia Jeżeli posiadacz dyplomu uzyskał świadectwo dojrzałości, może kontynuować kształcenie w szkole wyższej.	Umowy międzynarodowe _____
Podstawa prawna wydania dyplomu Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 maja 2010 roku w sprawie świadectw, dyplomów państwowych i innych druków szkolnych (Dz. U. z 2010 r. Nr 97 poz. 624 ze zmianami)	

6. OFICJALNIE UZNANE SPOSOBY UZYSKANIA DYPLOMU

Posiadać dyplom uzyskał wykształcenie średnie oraz zdał egzamin potwierdzający kwalifikację **Z.4. Świadczenie usług opiekuńczych osobie chorej i niesamodzielnej** w zawodzie **opiekun medyczny**. Kwalifikacja wyodrębniona w tym zawodzie jest możliwa do uzyskania w ramach poniższych sposobów nabywania kwalifikacji:

Możliwe sposoby nabywania kwalifikacji w zawodzie opiekun medyczny	Udział kształcenia teoretycznego/praktycznego (%)
Kształcenie w szkole (roczna szkoła policealna)	50/50
Kształcenie ustawiczne w formach pozaszkolnych (minimalna liczba godzin kształcenia określona w podstawie programowej kształcenia w zawodach)	50/50

Informacje dodatkowe: Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w, e-mail:
Więcej informacji (w tym opis krajowego systemu kwalifikacji) można znaleźć w Internecie pod adresem:
www.men.gov.pl, www.kovezu.edu.pl
Krajowy punkt informacyjny: www.europass.org.pl

*Nota objaśniająca

Niniejszy dokument ma na celu dostarczenie dodatkowych informacji na temat dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe i sam w sobie nie ma mocy prawnej. Podstawą opisu są następujące teksty: Rezolucja Rady nr 93/C 49/01 z dnia 3 grudnia 1992 r. dotycząca przejrzystości kwalifikacji, Rezolucja Rady nr 96/C 224/04 z dnia 15 lipca 1996 r. dotycząca przejrzystości dyplomów szkolenia zawodowego, Zalecenie Parlamentu Europejskiego oraz Rady nr 2001/613/EC z dnia 10 lipca 2001 r. w sprawie mobilności w ramach Wspólnoty studentów, osób przechodzących szkolenia, wolontariuszy, nauczycieli i instruktorów. Więcej informacji można uzyskać pod adresem: <http://europass.cedefop.eu.int>
© European Communities, 2002

ZAANGAŻOWANIE PRACODAWCÓW W PROCES EGZAMINOWANIA

Jakie są możliwości włączenia pracodawców w system zewnętrznych egzaminów zawodowych?

MOŻLIWOŚĆ 1

Pracodawca autorem zadań egzaminacyjnych

MOŻLIWOŚĆ 2

Pełnienie funkcji **egzaminatora** w konkretnym zawodzie

WARUNEK: (a) zdobycie uprawnień oraz (b) wpis do ewidencji egzaminatorów OKE

MOŻLIWOŚĆ 3

Przeprowadzanie części **praktycznej** egzaminu

WARUNEK: (a) prowadzenie praktycznej nauki zawodu oraz (b) upoważnienie uzyskane od OKE.

MINISTERSTWO EDUKACJI NARODOWEJ

Korzyści dla pracodawców ze współpracy ze szkołami

Bydgoszcz, 29 września 2014 r.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

MINISTERSTWO
EDUKACJI
NARODOWEJ

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

ZAANGAŻOWANIE PRACODAWCÓW W PROCES KSZTAŁCENIA ZAWODOWEGO – KORZYŚCI DLA PRACODAWCÓW

Udział pracodawców w:

- opracowaniu oferty szkoły - kształcenie w zawodzie, w którym na rynku pracy brakuje pracowników;
- opracowaniu programów nauczania - realizacja programu nauczania dla zawodu/praktycznej nauki zawodu uwzględniającego potrzeby konkretnego pracodawcy/grupy pracodawców;
- wyposażeniu szkoły/placówki - wykorzystanie materiałów i technologii stosowanych w przedsiębiorstwie w trakcie realizacji praktycznej nauki zawodu – promocja;
- egzaminowaniu – weryfikacja umiejętności potencjalnych pracowników;

Efekt: pozyskanie dobrze przygotowanych pracowników – absolwentów szkoły, znających technologie i materiały stosowane w przedsiębiorstwie, co powoduje, że pracodawca nie ponosi dodatkowych kosztów szkolenia.

UCZEŃ ODBYWAJĄCY PRAKTYCZNĄ NAUKĘ ZAWODU U PRACODAWCY MA JUŻ ZAPEWNIONE:

- zwrot kosztów przejazdów środkami komunikacji publicznej - jeżeli odbywa praktyczną naukę zawodu w miejscowości poza miejscem zamieszkania i poza siedzibą szkoły (jeżeli możliwy jest codzienny dojazd)
- nieodpłatne zakwaterowanie i opiekę oraz ryczałt na wyżywienie w wysokości nie niższej niż 40 % diety przysługującej z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju (jeżeli codzienny dojazd nie jest możliwy)

OBOWIĄZKI PRACODAWCY PRZYJMUJĄCEGO UCZNIÓW LUB MŁODOCIANYCH PRACOWNIKÓW NA PRAKTYCZNĄ NAUKĘ ZAWODU

- zapewnia warunki materialne do realizacji praktycznej nauki zawodu, w tym:
 - a) stanowiska szkoleniowe wyposażone w niezbędne urządzenia, sprzęt, narzędzia, materiały i dokumentację techniczną, uwzględniające wymagania bezpieczeństwa i higieny pracy,
 - b) odzież, obuwie robocze i środki ochrony indywidualnej oraz środki higieny osobistej przysługujące pracownikom na danym stanowisku pracy,
 - c) pomieszczenia do przechowywania odzieży i obuwia roboczego oraz środków ochrony indywidualnej,
 - d) nieodpłatne posiłki profilaktyczne i napoje przysługujące pracownikom na danym stanowisku pracy, zgodnie z przepisami w sprawie profilaktycznych posiłków i napojów,
 - e) dostęp do urządzeń higieniczno-sanitarnych oraz pomieszczeń socjalno-bytowych.

DOFINANSOWANIE KOSZTÓW KSZTAŁCENIA – PRACOWNICY MŁODOCIANI

- Pracodawcom, którzy zawarli z młodocianymi pracownikami umowę o pracę w celu przygotowania zawodowego, przysługuje dofinansowanie kosztów kształcenia, jeżeli:
 - pracodawca lub osoba prowadząca zakład w imieniu pracodawcy albo osoba zatrudniona u pracodawcy posiada kwalifikacje wymagane do prowadzenia przygotowania zawodowego młodocianych określone w przepisach w sprawie przygotowania zawodowego młodocianych i ich wynagradzania;
 - młodociany pracownik ukończył naukę zawodu lub przyuczenie do wykonywania określonej pracy i zdał egzamin.

DOFINANSOWANIE KOSZTÓW KSZTAŁCENIA – PRACOWNICY MŁODOCIANI

- Wysokość kwoty dofinansowania kosztów kształcenia jednego młodocianego pracownika wynosi:
 - **w przypadku nauki zawodu - 8081 zł przy okresie kształcenia wynoszącym 36 miesięcy**; jeżeli okres kształcenia jest krótszy niż 36 miesięcy, kwotę dofinansowania wypłaca się w wysokości proporcjonalnej do okresu kształcenia
 - **w przypadku przyuczenia do wykonywania określonej pracy – 254 zł za każdy pełny miesiąc kształcenia.**

DOFINANSOWANIE KOSZTÓW KSZTAŁCENIA – PRACOWNICY MŁODOCIANI

- Młodocianemu w okresie nauki zawodu przysługuje wynagrodzenie obliczane w stosunku procentowym do przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w poprzednim kwartale, obowiązującego od pierwszego dnia następnego miesiąca po ogłoszeniu przez Prezesa GUS w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”. Stosunek wynagrodzenia wynosi:
 - w pierwszym roku nauki – nie mniej niż 4% (w roku 2014 – nie mniej niż 149,60 zł);
 - w drugim roku nauki – nie mniej niż 5% (w roku 2014 – nie mniej niż 187,00 zł);
 - w trzecim roku nauki – nie mniej niż 6% (w roku 2014 – nie mniej niż 224,40 zł).

DOFINANSOWANIE KOSZTÓW KSZTAŁCENIA – PRACOWNICY MŁODOCIANI

- **Pracodawcy mogą ubiegać się o refundację** ze środków Funduszu Pracy kosztów wynagrodzeń wypłacanych młodocianym pracownikom do wysokości najniższych stawek, określonych w przepisach w sprawie przygotowania zawodowego młodocianych i ich wynagradzania oraz składek na ubezpieczenie społeczne od refundowanych wynagrodzeń. Warunki i tryb refundowania określa rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 czerwca 2014 r. w sprawie refundowania ze środków Funduszu Pracy wynagrodzeń wypłacanych młodocianym pracownikom (Dz. U. z 2014 r., poz. 865)

DOFINANSOWANIE KOSZTÓW KSZTAŁCENIA – PRACOWNICY MŁODOCIANI

- Zgodnie z ustawą z dnia 20 kwietnia 2004 r. o *promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy* do zadań samorządu województwa w zakresie polityki rynku pracy należy m.in. coroczne określanie i ogłaszanie w wojewódzkim dzienniku urzędowym, w terminie do dnia 30 kwietnia, po zasięgnięciu opinii wojewódzkiej rady rynku pracy, na podstawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego, wykazu zawodów, w których za przygotowanie zawodowe młodocianych pracowników może być dokonywana refundacja.

DOFINANSOWANIE KOSZTÓW KSZTAŁCENIA PRAKTYCZNEGO

- Organy prowadzące szkoły, które organizują praktyczną naukę zawodu poza szkołą, zapewniają środki finansowe przeznaczone na:
 - **refundowanie pracodawcom wynagrodzenia instruktorów praktycznej nauki zawodu** – prowadzących zajęcia praktyczne z uczniami – do wysokości minimalnej stawki wynagrodzenia zasadniczego nauczyciela kontraktowego posiadającego dyplom ukończenia kolegium nauczycielskiego (od 1 września 2012 r. jest to kwota **1802 zł**);
 - **refundowanie pracodawcom dodatku szkoleniowego dla instruktorów praktycznej nauki zawodu** prowadzących zajęcia praktyczne – w wysokości nie mniejszej niż 10% przeciętnego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw bez wypłat nagród z zysku w czwartym kwartale roku poprzedniego (**nie mniej niż 400,44 zł**);
 - **refundowanie pracodawcom kosztów odzieży i obuwia roboczego oraz środków ochrony indywidualnej**, niezbędnej na danym stanowisku szkoleniowym, przydzielonym uczniom na okres zajęć praktycznych pracodawcy w danym roku szkolnym – do wysokości 20% przeciętnego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw bez wypłat nagród z zysku w czwartym kwartale roku poprzedniego (**nie więcej niż 887,00 zł**).

DOFINANSOWANIE KOSZTÓW KSZTAŁCENIA PRAKTYCZNEGO

- Ponadto:
 - **opiekun praktyk zawodowych** otrzymuje dodatek szkoleniowy nie niższy niż 10 % przeciętnego wynagrodzenia, o ile nie został zwolniony od świadczenia pracy (dodatek ten **nie może być niższy niż 400,44 zł**);
 - opiekun praktyk zawodowych **może otrzymać** od pracodawcy za okres prowadzenia praktyk zawodowych **premię** w wysokości nie niższej niż 10% przeciętnego wynagrodzenia (premia ta **nie może być niższa niż 400,44 zł**);
- Szkoły prowadzące kształcenie zawodowe przekazują pracodawcom, u których realizowana jest praktyczna nauka zawodu w formie praktyk zawodowych, środki na pokrycie dodatków i premii wypłacanych pracownikom za wykonywanie obowiązków opiekunów praktyk zawodowych oraz opłacanych od nich składek na ubezpieczenia społeczne.

